

AB'de Gaz Maliyetinin Düşürülmesi

Endüstriyel Rekabet Gücü İçin Bir Zorunluluk

Yüksek enerji maliyetleri sürdürülemez ve AB'nin endüstriyel rekabet gücünü tehdit etmektedir. Yüksek enerji maliyetleri, Avrupa kimya endüstrisi için sürdürülemez bir düzeye ulaşmıştır. Doğal gaz maliyetlerinin¹ düşürülmesi, AB ve üye ülkelerin rekabet gücü gündeminin merkezinde yer almalıdır.

Kriz sonrası AB gaz fiyatları, rakiplerine göre yapısal olarak daha yüksek kalmaya devam etmektedir. Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırı savaşından bu yana, AB gaz fiyatları kriz öncesi seviyelerin neredeyse iki katına çıkmış² ve geçen yıl ABD'ye göre yaklaşık 4 kat daha yüksek³ olmuştur. Bu durum elektrik fiyatlarını artırmakta ve AB'nin LNG'ye daha fazla bağımlı hale gelmesiyle, yapısal olarak daha yüksek maliyetler enerji piyasalarına yerleşmektedir⁴.

Enerji maliyetlerindeki eşitsizlikler nedeniyle kimya endüstrisi varlığını tehdit eden bir durumla karşı karşıyadır. AB'nin en büyük endüstriyel doğal gaz (324 TWh, 2023) ve elektrik (149 TWh, 2023) tüketicisi olan kimya endüstrisi, diğer bölgelere kıyasla yüksek maliyetler nedeniyle varlığını tehdit eden bir durumla karşı karşıyadır. Kimya tesislerinin sayısının giderek artan şekilde kapanması da bunu doğrulamaktadır.

Gaz sadece enerji değil, aynı zamanda bir hammadde, bu da ikameyi karmaşık ve maliyetli hale getirmektedir. Doğal gaz, kimya endüstrisinde hem ısı (62%) hem de hammadde (tüketimlerin %38'i (2023)) olarak kullanılmaktadır. Hammadde kullanımı molekülün kendisine bağlıdır, bu da ikame seçeneklerini⁵ sınırlamakta ve maliyetli süreç değişiklikleri veya biyometan gibi pahalı alternatifler gerektirmektedir.

Enerji verimliliği: gerekli ancak yetersiz bir ön koşul. Endüstri verimliliğini artırmaya devam ediyor, ancak kalan potansiyel sınırlı ve bu tek başına uluslararası düzeyde yüksek maliyetlerin etkisini absorbe edemiyor.

Maliyet farkları sanayisizleşmeyi tetikliyor ve iklim yatırımlarını baltalıyor. Maliyet dezavantajı AB'nin rekabet gücünü aşındırıyor ve sanayisizleşmeyi tetikliyor. Ayrıca endüstrinin iklim nötrlüğüne yatırım yapma kabiliyetini engelliyor ve AB'nin yatırım çekiciliğini zayıflatıyor.

Gaz piyasaları arzı güvence altına almıştır, ancak çok yüksek bir maliyetle. Politika yapımcılar şimdi harekete geçmelidir. Arz istikrarlı kalmış olsa da, bunun bedeli yüksek olmuştur. Gaz Piyasası Görev Gücü'nün AB gaz piyasalarını incelemesini memnuniyetle karşılıyoruz ve iyileştirmeler konusunda görüşmeye açtık. Ancak, işleyen piyasalara yönelik politika müdahaleleri, belirsizlik veya fiyat bozulmaları yaratmaktan kaçınılmalıdır.

Acil politika önlemleri alınması gerekmektedir; bu isteğe bağlı değil, zorunludur. Gaz fiyatları piyasa temellerini yansıtmaktadır, ancak hedefli politika önlemleri alınması gerekmektedir. Aşağıdaki tüm konularda önlem alınmasını şiddetle tavsiye ediyoruz:

1. Devlet yardım çerçevelerini kullanarak vergiler ve şebeke tarifelerinde geçici rahatlama sağlamak
2. Yurt içi gaz arzını artırmak
3. Gaz piyasalarında arz ve planlama belirsizliğini azaltmak
4. Gaz arzını çeşitlendirmek

¹Not: Fiyatlar piyasa temel unsurları tarafından belirlenir. Maliyet ayrıca vergiler, ücretler ve ağ masraflarını da içerir.

²TTF fiyat kıyaslaması 2019-2025.

³TTF'den Henry Hub'a fiyat kıyaslaması (Nisan 2024-Nisan 2025).

⁴Boru hattı gazına kıyasla daha yüksek maliyetler, sıvılaştırma, nakliye, yeniden gazlaştırma gibi faktörlerden kaynaklanmaktadır.

⁵Modellememiz, 2050'den sonra da fosil hammaddelerin kalıcı bir rol oynayacağını gösteriyor. (Source: [Cefic](#), as does the Commission's [own 2040 Impact Assessment](#)).

1. Devlet yardım çerçevelerini kullanarak vergiler ve şebeke tarifelerinde geçici rahatlama sağlamak

- a. Üye Devletler, yüksek maliyetlere kısa vadeli bir çözüm olarak elektrik vergileri ve şebeke tarifelerinde indirim sağlamak için mevcut devlet yardımı çerçevelerini kullanmalıdır.
 - i. Aynı şey doğal gaz için de yapılmalıdır. Tek pazarın bozulmasını önlemek için, bu yardım tedbirleri üye ülkeler arasında mümkün olduğunca koordine edilmelidir.

Öneri:

- Yüksek maliyetlere kısa vadeli bir çözüm olarak, üye devletler arasında tutarlı bir şekilde elektrik vergileri ve şebeke tarifelerinde indirim sağlanmalıdır.
- Enerji Vergilendirme Direktifi'nin devam eden revizyonu, doğal gaz üzerindeki vergi yükünü artırarak AB endüstrisinin rekabet gücünü zayıflatmamalıdır – özellikle ikame seçenekleri sınırlı olan faaliyetler için. Özellikle, taslak Madde 12.7'de üye devletlerin enerji ürünleri ve elektriğin kendi tüketimini vergilendirme seçeneği, AB kimya üreticileri üzerinde önemli ve dengesiz bir maliyet yükü getirerek, sanayisizleşme riskini artırmakta ve AB'nin Kritik Kimyasallar stratejisini zayıflatmaktadır.

2. Yurt içi gaz arzını artırmak

- a. Yerli doğal gaz kaynakları, orta vadede AB'nin arz güvenliğini güçlendirmeye ve oynaklığı azaltmaya yardımcı olacaktır.
- b. Orta vadede, LNG maliyetini artıran nakliye adımlarının gerekliliğini ortadan kaldırarak fiyatları düşürücü bir etki de yaratabilirler.
- c. Doğal gaz kaynaklarının yerli olarak geliştirilmesi, kıtanın uluslararası tedarikçi ülkelere aşırı bağımlılığını azaltmaya ve AB'den bu ülkelere servet transferini azaltmaya da yardımcı olacaktır.
- d. AB'nin yeni enerji piyasası manzarası ışığında, üye ülkeleri AB'deki tüm doğal gaz geliştirme biçimlerine yaklaşımlarını gözden geçirmeye davet ediyoruz.
- e. Yerli doğal gaz kaynaklarının geliştirilmesinin zaman alacağını ve bu nedenle AB'nin gaz maliyeti sorunlarına hızlı bir çözüm getirmeyeceğini kabul ediyoruz.
 - i. AB'nin jeolojik hidrokarbon⁶ kaynakları da sınırlıdır. Yine de, AB rezervleri geliştirilirse ek arz sağlayabilir.
- f. Ayrıca, fosil gazına bağımlılıktan uzaklaşarak çeşitlendirmeye yardımcı olabilecek yenilenebilir ve düşük karbonlu gazların geliştirilmesi teşvik edilmelidir.
 - i. Revize edilen Gaz Paketi, 2030 yılına kadar 35 bcm biyometan üretimi hedefini belirlemiştir. Bu rakam, kimya endüstrisinin enerji ve hammadde doğal gaz talebinin toplamına yaklaşık olarak eşittir.
 - ii. Ancak, biyometan pazarının hedefe⁷ ulaşmak için bugünkü kapasitesinin 5 katı büyüme göstermesi gerekecektir ve bu emtia fosil alternatiflerinden daha pahalı olmaya devam etmektedir.
 - iii. Biyometan, özellikle tesislerde herhangi bir değişiklik yapılmasına gerek kalmadan mevcut varlıkları karbonsuzlaştırabilen bir drop-in çözümü olarak işlev görmektedir.

⁶ [European gas reserves - IOGP Europe](#)

⁷ [European biomethane capacity hits 7 bcm – stronger policy support needed to sustain momentum | European Biogas Association](#)

Öneri:

- Enerji karışımının belirlenmesi ulusal bir yetki alanı olmakla birlikte, AB Komisyonu'nu, AB elektrik maliyetleri üzerindeki dolaylı etkileri de dahil olmak üzere, artan yerli doğal gaz geliştirmenin maliyet ve faydalarını değerlendirmeye davet ediyoruz.
- Üye Devletleri, enerji güvenliği ve AB'nin enerji rekabet gücünün güçlendirilmesi amacıyla yerli doğal gaz geliştirme konusundaki tutumlarını yeniden gözden geçirmeye davet ediyoruz.
- Pazarın büyüme aşamasında, Hidrojen Bankası aracılığıyla hidrojen için yapıldığı gibi, özel destek araçları aracılığıyla biyometanın endüstriyel kullanımını kolaylaştırmak ve örneğin Yakıt Birliği Veritabanı kapsamında uyumlaştırılmış kurallar aracılığıyla biyometanın sınır ötesi ticaretini desteklemek.
 - Bunlar, uluslararası rekabete maruz kalan ve emisyonların azaltılması zor sektörlerde biyometan kullanımına öncelik vermelidir.

3. Gaz piyasalarında arz ve planlama belirsizliğini azaltmak

- a. Doğal gaz değer zinciri boyunca metan emisyonlarını azaltma konusunda Komisyonun hedefini destekliyoruz.
 - i. Aslında, endüstriyel tüketiciler, düşük karbonlu hidrojenin sertifikalandırılması gibi durumlarda, enerji ve hammadde tedariklerinin sera gazı emisyon yoğunluğu konusunda netlik talep etmektedir.
 - ii. Bu netlik, rekabet gücü ve tedarik güvenliği üzerinde olumsuz etkiler yaratmamak için, uyum maliyetini en aza indirerek sağlanmalıdır.
- b. Mevcut haliyle, Metan Yönetmeliği bu hedefin gerisinde kalmaktadır:
 - i. 2027 sonrası ithalatçılar için geçerli olacak kurallara ilişkin belirsizlik ve belirlenen zaman çizelgesi içinde izleme, raporlama ve doğrulama (MRV) eşdeğerlik gerekliliklerine uyum, şimdiden uzun vadeli sözleşmelerin imzalanmasında önemli bir sorun teşkil etmektedir.
 1. Bu durum, doğal gaz sözleşmelerinin maliyetini artırmakta ve arzı sınırlamaktadır.
 2. Ayrıca, bu rapor edilen rakamlara dayanan düşük karbonlu hidrojen üretimi olasılığını da sorgulanır hale getirmektedir
- c. Uzun vadeli sözleşmelerin maliyetini ve karmaşıklığını artırarak – hatta bunları tamamen engelleyerek – Metan Yönetmeliği, piyasa katılımcılarına bekle ve gör tavrını aşılamaktadır.
 - i. Bu durum onları spot alımlara yöneltebilir. Günümüzde spot arzın yüksek olması, halihazırda piyasanın volatilitesine⁸ maruz kalma riskini artırmaktadır.
 - ii. Önümüzdeki yıllarda önemli miktarda ek LNG kapasitesi devreye girmesi beklenmektedir.
 1. İlgili riskler nedeniyle uzun vadeli sözleşmeler yapma konusundaki isteksizlik, Avrupa'daki alıcıları, bu yeni LNG kapasitesinin devreye alınması da dahil olmak üzere, uzun vadeli sözleşmeleri tercih eden oyuncular karşısında uluslararası alanda dezavantajlı konuma düşürebilir.

⁸ ACER, 2025, '2025 Monitoring Report: Analysis of the European LNG market developments'

⁹ Yukarıdaki 4. Dipnotu inceleyin [The Carbon Managers - IC2050 model - cefic](#)

- d. Gerçekçi senaryolar oluşturarak ve orta-uzun vadeli talep tahminleri yaparak uzun vadeli gaz sözleşmelerinin planlama kesinliğini artırmak.
- i. Doğal gazın, 2040'lı yılların ötesinde de AB'nin enerji karışımının bir parçası olmaya devam etmesi beklenmektedir.
 - ii. Karbon yakalama ve depolama/kullanımı ile birleştirildiğinde, kimya endüstrisinin rekabet gücü⁹ üzerindeki etkisinin yanı sıra, kimya endüstrisinin dönüşümü için de önemli bir vektör oluşturmaktadır.
 - iii. Bu eğilimler, uygulanabilir hedefler belirlemek ve enerji piyasalarına da planlama kesinliği sağlamak için AB'nin modelleme çalışmalarında mutlaka yansıtılmalıdır.
 - 1. 2049 yılına kadar doğal gaz sözleşmelerinin aşamalı olarak kaldırılmasıyla ilgili tarihleri, AB taksonomisi dahil olmak üzere, buna göre ayarlayın.

Öneri:

- Metan Yönetmeliğini, AB'de enerji maliyetlerinin azaltılmasına yardımcı olan kapsamlı bir pakete (omnibus) dahil edin.
 - Bu paket, hem yerli üretim hem de ithalat için emisyon raporlaması ve doğrulamasına ilişkin idari yükü ve düzenleyici belirsizliği azaltmalıdır.
 - Bu basitleştirme, metan emisyonlarını azaltma hedefini etkilememelidir.
 - Üreticinin kimliği tespit edilemeyen ithalatlar için sertifikasyonun geçerli bir uyum yolu olarak kabul edilmesini desteklemek.
- Tedarik güvenliği için olası engelleri ortadan kaldırmak ve tüketicilere şeffaflık sağlamak amacıyla, ülke eşdeğerliği kriterlerini tanımlayan uygulama yasasının mümkün olan en kısa sürede yayınlanmasını hızlandırmak.
- ABD ve Norveç dahil olmak üzere uluslararası ortaklarla diyalog halinde, uygulanabilir bir düzenleyici eşdeğerlik çerçevesi hızla geliştirmek.
- Metan yoğunluğunun hesaplanmasına ilişkin metodolojiyi belirleyen delege yasa hakkında düzenleyici şeffaflık sağlamak.
- Piyasa katılımcılarına planlama kesinliği sağlayan orta ve uzun vadeli gaz talebi tahminleri geliştirmek.

4. Gaz arzını çeşitlendirmek

- a. Enerji krizi, AB'ye tekil tedarikçilere aşırı bağımlı olmanın bedelini ağır bir şekilde öğretmektedir. Bu dersden çıkarılan sonuçla, karar alıcıları LNG dahil olmak üzere AB'nin gaz tedarikinin çeşitlendirilmesini teşvik etmeye devam etmeye davet ediyoruz.
- b. Gaz hacimlerinin ortak satın alınması, gaz piyasasının işleyişini bozmadığı ve tamamen gönüllü olduğu durumlarda, prensip olarak gaz sözleşmelerinin daha esnek bir şekilde yapılmasına yardımcı olabilir.
 - i. Piyasa temelli talep toplama önündeki yasal engeller – örneğin rekabet hukukundan kaynaklanan engeller – bunların kaldırılmasının piyasanın işleyişinde olumsuz bir etkisi olmayacağı durumlarda kaldırılmalıdır.
- c. Yenilenebilir ve düşük karbonlu gazlar pazarının büyümesi için kritik öneme sahip bir unsur, menşe garantisi (GO) ve sürdürülebilirlik kanıtı (PoS) için sağlam bir sertifikasyon sistemidir - bunların ithalatı da dahil olmak üzere.
 - i. Mevcut durumda, Yakıt Birliği Veritabanının kullanıma sunulması, uygulama zorlukları nedeniyle hâlâ engellenmektedir.

Öneri:

- LNG dahil olmak üzere AB gaz tedarikleri yeterince çeşitlendirilmeli ve tek bir ülkeye aşırı yoğunlaşmamalıdır. Piyasa işleyişine doğrudan müdahale edilmemesini tavsiye ediyoruz.
- Yenilenebilir ve düşük karbonlu gazlar için, iç arz ve talebi kolaylaştıran ve güvenilir uluslararası ithalatı destekleyen sağlam bir sertifikasyon sistemini hızla uygulamaya koyun.